

ลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิชาวิทยาการจัดการ
ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

นายสุรพล เพิ่มผล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.2532

ISBN 974-569-841-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016135

10303510

DESIRABLE CHARACTERISTICS FOR SELF EMPLOYMENT OF MANAGEMENT
SCIENCE STUDENTS OF RATTANAKOSIN UNITED COLLEGES

Mr. Surapon Permpon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-841-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิชา
 วิทยาการจัดการ ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
 โดย นายสุรพล เทียมผล
 ภาควิชา อุดมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา โสวิไลกุล) ประธานกรรมการ

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา) อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช) กรรมการ

สรุปผล เพิ่มเติม : ลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิชา
 วิทยาการจัดการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ (DESIRABLE CHARACTERISTICS FOR SELF
 EMPLOYMENT OF MANAGEMENT SCIENCE STUDENTS OF RATTANAKOSIN UNITED
 COLLEGES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 186 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะที่ควรเป็นและเป็นจริงสำหรับการ
 ประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิชาวิทยาการจัดการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ตามการรับรู้
 ของอาจารย์และศึกษาเปรียบเทียบลักษณะที่ควรเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระระหว่างกลุ่ม
 อาจารย์กับกลุ่มผู้ประกอบการ

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ผู้สอนในคณะวิชาวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัย-
 รัตนโกสินทร์ จำนวน 79 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 72 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.14
 และส่งไปยังผู้ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน
 จำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างด้วยค่า "ที"

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่ควรเป็นสำหรับการประกอบ
 อาชีพอิสระในระดับมากในด้านความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล คุณลักษณะคิดค้นประดิษฐ์ ความ
 สามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อมั่นในอิทธิพลจากการควบคุม
 ภายใน ความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ และความเป็นผู้นำ ส่วนลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษา
 สำหรับการประกอบอาชีพอิสระ อาจารย์มีความคิดเห็นในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน และเมื่อ
 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างลักษณะที่ควรเป็นและเป็นจริงพบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัย-
 สำคัญที่ .01

สำหรับผู้ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่ควรเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ
 อิสระในระดับมากทั้ง 7 ด้านเช่นเดียวกัน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่ควรเป็น
 ระหว่างกลุ่มอาจารย์กับกลุ่มผู้ประกอบการพบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01

ลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับการประกอบอาชีพอิสระตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้ประกอบการ
 ซึ่งสรุปได้คือ มีความกระตือรือร้น เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ตัดสินใจอยู่บนฐานข้อมูลและ
 ข้อเท็จจริง มีความพอใจที่จะทำธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ และก่อนทำธุรกิจจะศึกษาหาข้อมูลและ
 ข้อเท็จจริง และลงมือปฏิบัติทันที

ภาควิชาอุดมศึกษา.....
 สาขาวิชาอุดมศึกษา.....
 ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 2023/11/25/2531

๑

SURAPON PERMPON : DESIRABLE CHARACTERISTICS FOR SELF EMPLOYMENT
OF MANAGEMENT SCIENCE STUDENTS OF RATTANAKOSIN UNITED COLLEGES.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WALLAPA S. DEVAHASTIN, ED. D.186 PP.

The purposes of this study were to compare desirable characteristics with actual characteristics for self employment of management science students of Rattanakosin United Colleges as perceived by instructors, and to compare the instructors perception of these characteristics with those of entrepreneurs.

Seventy-nine questionnaires were sent to instructors of management science of Rattanakosin United Colleges, 72 questionnaires, or 91.14 percent were returned. Also, two hundred questionnaires were sent to the entrepreneurs in Bangkok Metropolitan, with 100 percent returned. The obtained data were analyzed to determine the percentages, the means, and the standard deviations. The differences were tested by t-test.

From this study, it was found that instructors had rated the following desirable characteristics high: rational risk taking, inventiveness, Perception of business opportunity, incentive, self confidence, economic rationality and leadership. As for the actuality for self employment of the students, the instructors rated "moderate" for all seven characteristics. The differences between the rates for the desirable and the actual characteristics was statistically significant at .01.

For the entrepreneurs, they highly agreed with all the seven desirable characteristics. And, when the means of the desirable characteristics rated by the instructors and the entrepreneurs were compared, it was found that they were statistically different at the significance level of .01.

Desirable characteristics for self employment of the students as found by instructors, and entrepreneurs included data collecting and feasibility study, enthusiastic, self confidence, decision making based on data and satisfaction of business achievement.

ภาควิชา อคมศึกษา
สาขาวิชา อคมศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ *Surapon Permpom*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Wallapa S. Devastin*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ทั้งเสียสละเวลาและให้กำลังใจด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเป็นครู และความเมตตากรุณาต่อศิษย์ของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอระลึกถึงพระคุณอาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ จนผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้ได้สำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.เฉลียว บุรีภักดิ์ รองศาสตราจารย์ศิริโสภาคย์ บุรพาเคชะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คิลก บุญเรืองรอด อาจารย์ประทีป นิลพังกา นางมาลี โลหะรักษพงศ์ นายเชวง ลักษณะวิลาศ ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำในเรื่องสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอธิการและหัวหน้าคณะวิชาวิทยาการจัดการของวิทยาลัยครู ในสทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์สังกัดคณะวิชาวิทยาการจัดการ ในสทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ และผู้ประกอบการทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม และให้การสัมภาษณ์จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.สมชัย ชินะตระกูล วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผ่าน บาลโพธิ์ และคุณศรีลักษณ์ สง่าเมือง อุดมศึกษารุ่น 1 ที่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ แก้ไข บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ

ท้ายที่สุดขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กันตยา เพิ่มผล และเด็กหญิง ชนกกรณ์ เพิ่มผล ที่เป็นผู้ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา ตลอดจนพี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ อุดมศึกษารุ่น 10 ทุกท่านที่ช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความเรียบร้อย

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	4
คำถามเพื่อการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	8
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
สภาวะการว่างงานของประเทศไทย	12
แนวทางแก้ปัญหาการว่างงาน	15
การประกอบอาชีพอิสระ	17
รูปแบบหรือประเภทของอาชีพอิสระ	18
การประกอบธุรกิจ	20
อาชีพทางธุรกิจ	21
ธุรกิจทำให้คนมีงานทำ	21
ประเภทขององค์การธุรกิจ	22
ข้อพิจารณาในการเลือกองค์การธุรกิจ	25
การมองเห็นโอกาสทางธุรกิจ	27
ปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพอิสระ	33

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	41
หลักสูตรของคณะวิชาวิทยาการจัดการ	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงในด้านความกล้า เสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะคิคนักประคิษฐ์ ด้าน ความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ ด้านแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความเชื่อในอิทธิพลจากการควบคุมภายใน ด้านความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ และด้านความเป็นผู้นำ	71
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและเปรียบเทียบ ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านความ กล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะคิคนักประคิษฐ์ ด้าน ความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ ด้านแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความเชื่อในอิทธิพลจากการควบคุมภายใน ด้านความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ และด้านความเป็นผู้นำ	85
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	99
วิธีดำเนินการวิจัย	99
สรุปผลการวิจัย	100

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
อภิปรายผลการวิจัย.	112
ข้อเสนอแนะทั่วไป.	140
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป.	144
บรรณานุกรม.	145
ภาคผนวก.	150
ภาคผนวก ก.	167
ภาคผนวก ข.	185
ประวัติผู้เขียน.	186

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปคุณลักษณะของผู้ประกอบการ	44
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทของอาชีพ	58
3	ตารางแสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับรวบรวมจากอาจารย์	62
4	ตารางแสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับรวบรวมจากผู้ประกอบการ	63
5	สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์	66
6	สถานภาพส่วนตัวของผู้ประกอบการ	68
7	ความคิดเห็นของอาจารย์และความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงด้านความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล	71
8	ความคิดเห็นของอาจารย์และความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงด้านคุณลักษณะคิคนักประดิษฐ์	73
9	ความคิดเห็นของอาจารย์และความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงด้านความสามารถในการรับรู้โอกาส ทางธุรกิจ	75
10	ความคิดเห็นของอาจารย์และความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	77
11	ความคิดเห็นของอาจารย์และความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงด้านความเชื่อในอิทธิพลจากการควบคุม ภายใน	79
12	ความคิดเห็นของอาจารย์และความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงด้านความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์	81
13	ความคิดเห็นของอาจารย์และความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์และที่เป็นจริงด้านความเป็นผู้นำ	83
14	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ การประกอบอาชีพอิสระในด้านความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล	85

ตารางที่ (ต่อ)	หน้า
15 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ การประกอบอาชีพอิสระในด้านคุณลักษณะคิคลังประคิษฐ	87
16 - ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ การประกอบอาชีพอิสระในด้านความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ	89
17 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ การประกอบอาชีพอิสระในด้านแรงจูงใจใฝ่ล้มฤทธิ์	91
18 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ การประกอบอาชีพอิสระในด้านความเชื่อในอิทธิพลจากการควบคุมภายใน	93
19 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ การประกอบอาชีพอิสระในด้านความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์	95
20 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มอาจารย์และกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ การประกอบอาชีพอิสระในด้านความเป็นผู้นำ	97
21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการและอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะ ที่พึงประสงค์ของการประกอบอาชีพอิสระ	136